

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei

Pe jumătate an 50 Lei

Pe trei luni 25 Lei

Biruința opoziției unite în alegerile comunale.

Guvernul liberal a suferit cea mai cumplită înfrângere în alegerile comunale, fixate cu gândul că va putea silui și acum voința poporului.

În cele mai multe orașe din Ardeal, vechiul Regat, Bucovina și Basarabia a eșit biruitoare opoziția și tot asemenea și în comunele în cari s'au pus două liste. În comunele în cari s'a pus o singură listă biruința este tot a opoziției unite și în Ardeal a partidului național, căci în Ardeal între țărani noștri nu există liberali sau oameni de alt partid. Zadarnic vrea guvernul liberal să spună că în comunele unde s'a pus o singură listă biruința este de partea sa. Aceasta nu se poate și oamenii partidului național, cari au figurat pe aceste liste, trebuie să protesteze împotriva acestei apucături liberale.

Biruința opoziției în aceste alegeri trebuie să ne îmbucure pe toți. Și de fapt, dela un capăt la altul al României, țara sărbătorește biruința opoziției și înfrângerea guvernului, căci prin această biruință întrezărim un viitor mai frumos al țării noastre.

În aceste alegeri cetățenii au dat dovadă, că înțeleg tot mai bine să-și apere drepturile încălcate atâta vreme de liberali. Simțim o mângâiere, că poporul se trezește la o conștiință cetățenească tot mai luminată și aprigă.

Cum s'au purtat liberalii și tovarășii lor la alegerile comunale.

Trecuți odată și peste alegerile comunale e bine să încreștăm la răboj una alta din cele întâmplate în aceste alegeri.

Mijloacele de luptă și de stăpânire ale liberalilor sunt cunoscute de toată lumea. Luptă și stăpânesc prin asupra, teroare, înșelăciune și nelegiuire. În lupta pentru alegerile comunale liberalii și-au asociat pe nobilii unguri împotriva noastră, a muncitorilor și a țărănilor de orice naționalitate.

Știm că guvernul liberal a ajuns și stat la cârma țării numai prin falsificarea voinței cetățenilor. Dela ajungerea lor la cârma țării cetățenii s'au rostit în repetite rânduri împotriva cârmuirii liberale, dar dl Brătianu n'a vroit să știe nimic despre aceasta. Acum nu va putea s'o mai facă. Trebuie să-și ia negreșit catrafusele și să plece. După rezultatul alegerilor comunale guvernul nu mai poate sta la cârma țării. Să și plece fără amânare, ca să vedem că se pune odată capet mentalității și sistemului politic, care a ruinat gospodăria statului și a stricat bunul nume al statului în streinătate. Suntem dornici de o altă viață politică în România întregită și această viață nu ne-o poate da hodorogitul și învechitul partid liberal.

Pentru noi, cei cari facem parte din partidul național, e o mare mulțumire și o ușoară mândrie, că în această mare luptă împotriva sistemului politic liberal, am văzut încheșându-se în jurul partidului național în frontul unic toate forțele democratice ale acestei țări, ca social-democrații și muncitorii, luptând alături împotriva tiraniei orientale a partidului liberal.

Trăiască tovarășii noștri de luptă!
Trăiască democrația națională!

Noi ne-am întovărășit în această luptă cu toate păturile producătoare, fără deosebire de naționalitate; muncitori, meseriași și țărani cu conducătorii lor au alcătuit frontul unic împotriva liberalilor și a nobililor unguri. Fiecare cetățean făcând parte din aceste pături sociale și care a votat totuși lista oficială a votat împotriva intereselor proprii.

Teroarea și salvăciile liberalilor.

Ca în toate alegerile-făcute de liberali, așa și în alegerile comunale s'a deslănțuit din partea lor cea mai cumplită asupra și s'au săvârșit nenumărate și mari nelegiuiri. În unele locuri din vechiul regat agenții liberali au ucis prin împușcături și bătăi mai mulți țărani, cari luptau împotriva partidului liberal. Era de prevăzut că liberalii vor păta cu sânge și aceste alegeri. Unde n'au ucis, acolo au lucrat prin teroare, cu bani și cu tot felul de apucături turcești. Și totuși au căzut.

În deosebi în București, unde opoziția unită a câștigat absolut toate locurile, au avut loc mari frământări în ultimele zile înaintea alegerilor. Mii de alegători nu și-au primit certificatele de alegători, fiindcă prin aceasta liberalii vroiau să-i împiedece dela votare. Dar nici alegătorii nu s'au lăsat. S'au adunat vre-o 3000 și în frunte cu câțiva deputați au plecat spre primărie unde au cerut să li se elibereze numai decât certificatele de alegători. Sub amenințările ce se ridicau într'un glas din 3000 de piepturi s'a și dispus să li se elibereze imediat certificatele de alegători. Lucruri de acestea s'au mai întâmplat și în alte părți, căci asupra și nelegiuirile au fost în floare pretutindeni.

La Reghin, unde opoziția a câștigat 4 locuri, afară de unele apucături puțin onorabile și nu prea cinstite, afară de unele machinațiuni oculte ale unor propagandiști pentru lista liberalo-nobilo-săsească, campania electorală a fost destul de liniștită.

Românii de pe lista oficială n'au făcut pe față nici o propagandă, n'am văzut în tot cursul campaniei un singur manifest în limba românească, ci numai manifeste incendiare în limba maghiară prin cari ungurii erau chemați să sprijinească lista oficială, căci doar e vorba de limba lor, de drepturile lor naționale, cari numai prin partidul liberal sunt garantate și apărate. (Mai ieri însă nemeșii unguri mergeau cu ponoase la Liga Națiunilor împotriva guv. liberal). Așa că-ți venea să crezi că aici, deși erau și români pe lista oficială, se dădea lupta numai între nobilii maghiari, cu manifeste incendiare pentru limba maghiară, și între poporul român. Tactica și apucătura aceasta de ultimă oră era cât se poate de periculoasă, căci întreg manifestul era o minciună și o pălmuire a adevărului. O mare parte dintre unguri nu s'au lăsat însă amăgiți de vorbele mincinoase ale nemeșilor, ci au votat lista opoziției. Elementele democratice din șirul ungurilor au priceput, că locul lor este alături de noi, căci noi lupăm pentru ridicarea la considerare și a elementelor lor muncitorești și productive. Aceste elemente ale ungurilor trebuie să ducă și pe viitor lupta cot la cot cu

noi, căci numai așa luptă cu adevărat pentru binele poporului maghiar.

Cât despre propaganda săsească ce să zicem? Lor nu le trebuie multă propagandă. Le cunoaștem disciplina și solidaritatea chiar când sunt în tovarășie cu partide oligarhice. Ei au fost și vor fi totdeauna oameni de ai guvernelor, ori care ar fi acelea. Sașii au avut cuvântul de ordine să voteze lista oficială pe care se aflau și reprezentanții lor. Și au votat-o până la unul.

Dar, se vede că de când concetățenii noștri Sași din Reghin au trecut sub conducerea politică a dlui profesor Georg Benesch, un vechiu mănăcator de Români, se încearcă din partea dsale să ne înfățișeze Sașilor ca pe niște prea încarnați Români, cari am fi gata să-i înghițim la prima ocazie. Numai așa-mi pot explica eșirea violentă împotriva noastră a dlui prof. Benesch la întrunirea Sașilor din ajunul alegerii. La această întrunire dl Benesch s'a făcut luntre și punte să demonstreze Sașilor pericolul ce i-ar amenința dacă chiar și numai cei trei domni din fruntea listei noastre ar reuși să pătrundă în consiliul comunal. „Dacă acești trei domni vor reuși să pătrundă în consiliul comunal, spunea dl Benesch, atunci va fi vai și amar de voi bieți funcționari, Sași, căci va trebui să plecați dela primărie.“ Frumoasă apucătură electorală, nu-i vorbă!

Dl Benesch a ținut să bage frica în conștiințele săi, ca să fie și mai solidari. Bine face! Noi cunoaștem foarte bine sentimentele dlui profesor.

Recordul propagandei necinstite și destul de murdare l-a bătut însă și de astă dată dl inginer Flore Bogdan, care din ambiție prea mare, din egoism și patimă s'a aruncat în brațele nemeșilor ca să lupte împotriva noastră, a meseriașilor și a muncitorilor pe cari cu săptămâni înainte de alegere a început să-i batjocorească prin foaia dsale scrisă atât de civilizată și cu atâtea bun simț și talent de dsa, om cu multe diplome și om al viitorului.

Ca să ilustrăm admirabilul caracter al dlui Bogdan și al fiului dsale, vom aminti numai în câteva cuvinte cum au înțeles dlor să corteșească liberalilor împotriva noastră. Dl Bogdan scăpata pară și foc ca nimeni să nu voteze cu lista pe care sunt naționali și muncitorii, ci, decât să voteze cu această listă, mai bine să nu voteze sau să-și anuleze voturile. Și născociau tot felul de minciuni numai ca lista noastră să nu capete vre-un vot. Așa a înțeles marele naționalist român de circumstanță să lupte împotriva listei pe care majoritatea erau români, pe care erau meseriași și reprezentanții muncitorilor, cari și ei au dreptul să-și ceară reprezentanții lor în consiliul comunal și

„Crema Fantasia”

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățiile feței. Se poate comanda și prin poșta dela

Farmacia NEAGOS

Tg - Mușeș Telefon 130

Depozit pentru REGHIN și jur la Farmacia MERA

cărora domnii depe cealaltă listă n'au vroit să le dea nici baremi un singur loc.

Nu comentăm mai pe larg ținuta rușinoasă a dlui f. deputat.

Atitudinile, scrisul și mersul tanșos și înfumurat al acestor domni sunt lucruri prea înalte pentru noi, o mărturisim, și le zicem: dați numai înainte, domnilor.

Strălucita izbândă

a partidului național
în județul Mureș.

Încă nu avem știrile din toate părțile ținutului nostru despre reușita alegerilor comunale, dar putem vesti, că pretutindeni unde s'au pus liste în numele partidului național, victoria a fost de partea noastră.

Lupta electorală a fost din cale afară de îndărjită pretutindeni. În Reghin lista partidului național a susținut campania în contra partidului săsesc, maghiar, evreiesc și câți-va reprezentanți ai liberalismului ascuns, și trebuie să marturisim, că față cu disciplina sașilor, propaganda întinsă a ungarilor și evreilor precum și față cu subminările unor intelectuali români — izbânda partidului național a uimit întreg orașul. În realitate coaliția antiromânească a întrunit 1056 voturi, iar lista partidului național 409 voturi dobândind trei locuri de consilieri și un loc de suplent, declarați fiind de aleși dnii Victor Mera, Dr. Alexandru Ceușianu, Alexandru Borda consilieri și Alexandru Șimon președintele organizației muncitorești de suplent.

Biruința desăvârșită a partidului național au asigurat-o comunele noastre frunțase din jur.

In Hodac lista partidului național înfrânge pe liberalii și averescanii uniți cu 314 voturi față de 175 voturi contrare și sunt aleși consilieri vrednicii bărbați conducători Hârșan Zaharie, Fărcaș Cozma, Pop Florian, Lup Asan, Vasile Fărcaș, Man Flore și Moldovan Ioan consilieri.

In Rușii Munți — inimosul luptător al partidului național Raita Ioan I. Samson, bate lista liberală cu 215 voturi contra 76.

Tolasemeni în Deda lista națională în frunte cu Vancu Ioan-biru e cu 105 voturi mai mult ca lista contrară.

In Morăreni lista partidului național obține 76 voturi contra 44.

In Habic 106 voturi contra 21.

In Săcalul de pădure vrednicul luptător Stoica Dumitru câștigă majoritate cu 92 voturi contra 72 voturi contrare.

Lueriul unde lista națională s'a putut depune abia în ultimul moment am obținut 81 voturi contra 80 voturi fără ca președintele Runcan Alexandru să voiască să recunoască reușita — astfel că în această comună va fi probabil alegere nouă. —

O birnintă strălucită a obținut lista partidului național în comuna Solovăstru în contra listei liberale în frunte cu primarul Vasile Constantin, care încearcă acuma după pierderea alegerii să-și răzbune în fel și formă asupra alegătorilor.

Numai în comunele unde sașii, ca în Petelea și ungurii, ca în Alunis și Apalina au majoritatea absolută, — acolo listele noastre au obținut cincimea.

Alegătorii ținutului nostru întreg au dovedit nestrămutata lor încredere în partidului național zdrobind toate încercările liberalilor, cari sunt urgisiți de țara întreagă.

O scrisoare a fostului principe Carol.

Știm, că în legătură cu abdicarea principelui Carol s'au lăfit în lumea mare fel de fel de vești. Ba, unii spuneau chiar, că fostul principe al României a fost pus la cale de dușmanii noștri, ca să renunțe la tron. În legătură cu aceste vești născocite de unii sau alții fostul principe al României a trimis Sanctității Sale Patriarhului Miron Cristea, următoarea scrisoare:

Inalt Prea Sfinția Ta!

Scriu Aceluia, care după datina noastră strămoșească este cel mai înalt demnitar al Țării.

Scriu Aceluia, a cărui menire este propovăduirea adevărului, alinarea durerilor cu darul lui Dumnezeu și paza credinței străbune.

Inalt Prea Sfinției Tale îi scriu cuvântul meu, ca să străbată în cât mai multe suflete românești.

Din depărtarea, în care mă aflu, am auzit că gestul meu a fost întrebuit de unii răuvoitori spre a lovi în ce țara are mai scump, a lovi în Rege!

Mulți cred, că am fost victimă unui complot și că am fost silit să fac pasul cunoscut. Pot asigura pe Inalt Prea Sfinția Ta, că am acționat după singura mea voință și complet conștient de fapta mea. Deci acei ce vor să facă pe scumpul meu părinte răspunzător de fapta mea, fac un nespun păcat înaintea Atotputernicului.

În clipe de restriște ale ultimei luni, mi s'a părut prin prisma depărtării, că văd un fapt îmbucurător, am avut viziunea că toate elementele politice ale României au format bloc împrejurul Suveranului, alinându-i astfel grija de părinte și de Domnitor.

Am ferma convingere că acest bloc va rămânea veșnic neclintit, voi avea din depărtare mângăerea să văd cum se întărește pe zi ce trece legătura între Rege și popor.

Sunt și am fost un adânc iubitor al Patriei mele, un slujitor credincios al Regelui; acelaș fel de a fi îl voi păstra până la ultima suflare. Gândul și inima vor bate totdeauna pentru ceace este românească. Român am fost; Român voi fi deapărurea.

Am avut un crez nestirbit, care aș dori să știu că va fi veșnic în orice suflet de român; credința în Rege, credința în Suveran, ca chiag al unității naționale. Într'o țară unde luptele politice sunt așa de aprige ca la noi, dacă toți nu se alipesc cu dragoste de acest Simbol, ce este Regele și Coroana, atunci cu drept cuvânt trebuie se des-nădăjduim de viitorul Patriei.

În zilele de grea cumpănă, pe cine a avut țara mai aprigi apărători, mai încrezători călăuzători ai ei, pe cine dacă nu pe Suverani.

Regele și Regina, care au știut în totdeauna să bată într'o inimă cu întreg poporul lor.

Mai mare dragoste pentru neam și țară nu veți găsi la nimeni pe întreg cuprinsul României ca la Rege și Regină.

Dacă am avut și am un suflet de român, în primul rând îl datorez sufletului părinților mei; și azi când am părăsit țara, lor în primul rând se închină inima și gândul meu.

Uniți-vă toți; uitați grijile și certurile de o zi; gândiți-vă la România de mâine; ea are nevoie azi, mai mult ca oricând, de unirea tuturor sufletelor, de strângerea tuturor mâinilor spre a întări temelii ei. Numai astfel veți putea privi viitorul în față.

În această chemare, pe care o trimet din depărtare, doresc ca unirea împrejurul Regelui să cuprindă și pe fiul meu și mama lui împrejurul cărora să bată inimile calde ale unui neam întreg.

Am crezut că nimănui nu puteam mai bine decât Inalt Prea Sfinției Tale, care ești cel mai Inalt Duhovnic al țării să-i deschid sufletul meu și — ca Arhipăstor al credinței strămoșești — vei putea mai bine ca oricine, să spui tuturor că undeva, pe meleaguri streine va bate veșnic o inimă românească, va fi undeva — veșnic — un suflet de român.

Carol.

Milano în 2 II. 926.

† Dr. Teodor Popescu

In ziua de 14 Februarie c. a încetat din viață, în Cluj, — în urma unei operații — avocatul Dr. Teodor Popescu, un fiu al acestui ținut.

Până în anul 1918 defunctul a fost avocat în Reghin. În 1918, urmând și dânsul apelului Consiliului Dirigent, a ocupat postul de judecător la Tribunalul din Cluj, de care însă a abzis după câțiva ani de funcțiune, începând să practiceze din nău advocatura. Dela întemeierea Episcopiei române ortodoxe din Cluj a purtat și funcțiunea de jurisconsult al acesteia.

Moare abia în etate de 45 ani, lăsând în urma sa soția și un copil.

Fiei țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Mai încetișor neică..

Îți dai arama pe față... și e bine așa. Din cortez averescan ce erai, te-ai făcut agent liberal; cu toate că nici măcar nu te-au întrebat că vrei să stai pe coada listei lor. Ai fi vrut de bună seamă.. dar păcat că'n lege stă scris că arendașii proprietății comunei nu pot candida. După câte știm plătești 20.000 Lei la oraș pentru prăvălia, care trebuia să fie dată în arândă pe cale de licitație publică și pentru care comuna primea de bună seamă 80.000 până la 100.000 Lei. Diferența asta de 60.000—80.000 Lei câtă să fie plătită acuma de alții, probabil de meseriași și muncitori, de cari ți-ai bătut joc în chipul cel mai ordinar.

Ai fi dat ori-ce numai să nu izbândească lista națională, pentru că D-ta zici, că meseriașii noștri și muncitorii nu au destulă carte să poată reprezenta interesele lor în consiliul comunal. Bărbații conducători pe cari i-au pus în fruntea listei și cari au intrat în consiliul comunal vor ști să apere cu toată puterea atât clasa meseriașilor cât și a muncitorilor, cu încrederea cărora au reputat reușita strălucită în alegerea de Vineri. Nu vor îngădui să ajungă averea comunală pe panta comercializării... era doar vorbă într'o vreme să se înființeze din Tipografia D-tale o societate anonimă în care să contribuie comuna cu 50% din capital. Frumos, nu-i vorbă, mai ales când știm prea bine, cât te-ai căciulit pe la foștii prefecți liberali să ajungi măcar primar sau chiar și numai directorul uzinei electrice. Ar fi însemnat.. beznă completă.

Visuri demne de un Flore Bogdan. Om cu atâtea diplome... examen I fundamental și celelalte... ajuns de curând un simplu librar. Din prea multe dicționare ce se înșirue pe rafturi suntem siguri, că veți găsi înjurăturile cele mai potrivite pentru a rima răspunsul. Te-ai pus în slujba liberalilor... pentru că Averescu al D-tale nu a avut destulă pricepere când s'a alăturat la frontul unic al opoziției. Vor fi răs partizanii de aerile D-tale cum am răs și noi încumetându-ne să-ți zicem: Mai încetișor neică...

Aviz.

DI Vasile Horga fost judecător în Halmen, jud. Satu-mare, s'a înscris în corpul avocaților Baroul Tg.-Mureș, deschizându-și cancelarie advocațională în Toplița-română, Strada Gărei No. 284 în casele lui Aved Ödön.

Licitațiune.

Se aduce la cunoștință publicului, că în ziua de 28-Februarie 1926 în cancelaria Spitalului Reghin (jud. Mureș) sa va ținea licitație publică pentru aprovizionarea Spitalului cu 14 (patrusprezece) vagoane de lemne pentru foc esența cer și stejar Domnii comercianți și proprietari de lemne doritori de a face aceasta furnizare Spitalului, se vor prezenta la data de mai sus la Administrația Spitalului din Reghin.

Direcțiunea Spitalului.

Șofer

caută loc pentru a fi angajat.
Adresa la administrația gazetei.

Ori ce mâncărime de piele, râte etc. dispere în decurs de 3 zile întrebuițând alifia

„SCABIOSAN“
preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda direct sau la farmacia

Mera Reghin

Cele mai bune și eftine cizme și ghete se află la

Grigore Moldovan
cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1
Cumpărați și vă convingeți.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda și la poșta. Deposit și la farmacia

Mera Reghin